

**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΕΞΙ (6)**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Εισαγωγικό Σημείωμα

Πρόκειται για άρθρο του Ανδρέα Λουκάκου στον ιστότοπο του www.lifo.gr. Το κείμενο αναφέρεται στους νέους.

Οι πιο δύσκολες κουβέντες είναι αυτές που θα κάναμε με τον 18χρονο εαυτό μας

Όταν πηγαίναμε Γ' Λυκείου, μια μέρα κάποιος πήγε κι έγραψε με μαρκαδόρο σε έναν τοίχο στην αυλή του σχολείου μια πρόταση από αυτές που σε τέτοιες περιέργες ηλικίες σε σημαδεύουν: «Να ζήσουμε, όχι να επιβιώσουμε». Ήταν σαν μια αγχωτική συμβουλή που τη βλέπαμε κάθε μέρα, σαν μια ευχή και κατάρα, μην περάσουν τα χρόνια και παρασυρθούμε από την καθημερινότητα, μην ξεχάσουμε να ζούμε στην προσπάθειά μας να επιβιώσουμε. Τις τελευταίες μέρες του σχολείου αυτή η πρόταση ήταν αυτό που ευχόμασταν μεταξύ μας διάφοροι συμμαθητές, όταν αποχωριζόμασταν για το καλοκαίρι και μπορεί και για το υπόλοιπο της ζωής μας.

[...] Πολλές φορές σκέφτομαι πώς θα με έβλεπε ο 18χρονος εαυτός μου, αν θα καταλάβαινε ή αν θα ενέκρινε τις επιλογές μου, την πορεία που πήρε η ζωή μου, το πού έχω φτάσει σήμερα και κυρίως το πώς έφτασα εδώ που έφτασα.

Οι έφηβοι είναι καλύτεροι από εμάς. Ακούγεται κάπως απλοϊκό αυτό ως σκέψη, αλλά το πιστεύω. Οι έφηβοι συνήθως έχουν μέσα τους ένα μεγάλο μέρος από την παιδική αθωότητα και ταυτόχρονα έχουν συνείδηση του κόσμου στον οποίο ζούνε, σε αντίθεση με τα παιδιά, που ζούνε μέχρι κάποια ηλικία σε ένα ωραιοποιημένο παραμύθι, χωρίς πολλούς κακούς ή, τέλος πάντων, με όσους αποφασίζουν οι γονείς τους να τους αποκαλύψουν ότι υπάρχουν. Πάνω απ' όλα, όμως, οι έφηβοι έχουν ένα πράγμα το οποίο κατά τη διάρκεια της ενήλικης ζωής δοκιμάζεται όσο τίποτε άλλο: ρομαντισμό.

Μεγαλώνοντας, συνειδητοποιείς συνέχεια ότι η ενήλικη ζωή δοκιμάζει πολλά από τα καλά στοιχεία του εαυτού σου. Όλες οι απογοητεύσεις είναι σαν να σε καλούν να γίνεις ένας χειρότερος άνθρωπος. Ξεκινάς αυτό το ταξίδι με πολύ καλές προθέσεις και, κυρίως, με πολλά όνειρα. Να γίνεις καλός άνθρωπος, καλός στη δουλειά σου, να κάνεις κάτι που αγαπάς, να συνεισφέρεις με κάποιον τρόπο στο κοινωνικό σύνολο, να κάνεις ίσως κάποια στιγμή οικογένεια και να είσαι καλός και σ' αυτό, να αφήσεις το αποτύπωμά σου με έναν τρόπο για τον οποίο, όταν κάνεις τον απολογισμό της ζωής σου, εκείνα τα λίγα

δευτερόλεπτα πριν πεθάνεις, να πεις «δεν ήμουνα τέλειος, αλλά, τουλάχιστον έκανα ό,τι καλύτερο μπορούσα».

Και έρχονται ξαφνικά οι μπόρες, έρχονται πράγματα για τα οποία δεν ήσουν προετοιμασμένος, γιατί η αλήθεια είναι πως κανείς δεν σε προετοιμάζει για τη σκοτεινή πλευρά της ζωής. Έρχονται φρικτά αφεντικά, άσχημες συνθήκες εργασίας, κακοπληρωμένα μεροκάματα, σχέσεις που καταρρέουν ή τραυματίζουν, φιλίες που χαλάνε και απογοητεύουν, στιγμές που δοκιμάζεται η ηθική σου. Και, ξαφνικά, ενώ πίστευες ότι είσαι ακέραιος και ότι δεν θα κάνεις εκπώσεις, αρχίζεις να κάνεις. Κάνεις πιο πολλές απ' όσες θες και απ' όσες ήθελες να κάνεις. Και κάθε φορά σε πονάει λιγότερο, κάθε φορά σου φαίνεται και πιο φυσιολογικό. Αποδέχεσαι μια δουλειά που δεν σου αρέσει καθόλου επειδή έχει καλά λεφτά, δεν είσαι εκεί όταν πρέπει για έναν φίλο σου που σε έχει ανάγκη, κλείνεσαι και ασχολείσαι με τον εαυτό σου περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο, εξαπατάς, κλέβεις. Κυριολεκτικά ή μεταφορικά. Και κάθε φορά πονάει λιγότερο.

Και αν δεν κάνεις εκπώσεις; Αν μείνεις ακέραιος; Αν παραμείνεις αυτό που ήθελες να είσαι όταν ήσουν 18 χρονών κι έλεγες ότι όσο δύσκολο κι αν είναι, θα τα κάνεις όλα σωστά; Θα είσαι καλά; Αν προσπαθείς να είσαι καλός, σωστός, δίκαιος ακόμα και αν αυτό σου δημιουργεί προβλήματα, ακόμα και αν αυτό σε κάνει να χάνεις χρήματα, δουλειές, σχέσεις, αν τα κάνεις αυτά και η ανταμοιβή πολλές φορές δεν είναι αυτή που περίμενες αλλά κάτι πολύ πιο σκληρό, θα συνεχίσεις;

Αν ναι, τότε έχεις καταφέρει κάτι πραγματικά σπουδαίο. Γιατί αν στο υποθετικό σενάριο που λέγαμε στην αρχή του άρθρου είχες μπροστά σου τον 18χρονο εαυτό σου, θα τον κοιτούσες στα μάτια και θα του έλεγες ότι μπορεί να μη ζεις πολύ παρά επιβιώνεις, αλλά, τουλάχιστον, το κάνεις με έναν τρόπο που σε βοηθάει να κοιμάσαι καλά τα βράδια. Και ξέρω πολλούς ανθρώπους που κοιμούνται καλά τα βράδια. Με κόστος. Μεγάλο πολλές φορές.

Ανδρέας Λουκάκος, Οι πιο δύσκολες κουβέντες είναι αυτές που θα κάναμε με τον 18χρονο εαυτό μας, www.lifo.gr, 26 Οκτωβρίου 2018 (Απόσπασμα).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

A1. Σε ένα κείμενο 60-80 λέξεων να παρουσιάσετε στους συμμαθητές σας τις επιθυμίες των νέων και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν για την πραγματοποίησή τους.

15 μονάδες

2^η δραστηριότητα

A2. Στο κείμενο υπάρχει προσωπικό ύφος. Να βρείτε τρία στοιχεία του κειμένου που το επιβεβαιώνουν.

3 μονάδες

A3.

I. «Μεγαλώνοντας, συνειδητοποιείς... ό,τι καλύτερο μπορούσα» (4§)

Να εντοπίσετε το ρηματικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας. Τί πετυχαίνει με την επιλογή του αυτή;

II. «Και αν δεν κάνεις εκπώσεις;... θα συνεχίσεις;» (6§)

Στο απόσπασμα παρατίθενται αλληπάλληλες ερωτήσεις. Πώς λειτουργούν στο ύφος του κειμένου;

6 μονάδες

A4.

I. «Πολλές φορές σκέφτομαι πώς θα με έβλεπε ο 18χρονος εαυτός μου, αν θα καταλάβαινε ή αν θα ενέκρινε τις επιλογές μου, την πορεία που πήρε η ζωή μου, το πού έχω φτάσει σήμερα και κυρίως το πώς έφτασα εδώ που έφτασα.» Να μεταφέρετε σε πλάγιο λόγο το παραπάνω απόσπασμα, ξεκινώντας από τη φράση: **Ο συγγραφέας εξομολογείται πως...**

3 μονάδες

II. Να ετυμολογήσετε τις παρακάτω λέξεις και να γράψετε μια παράγωγη λέξη (απλή ή σύνθετη) από το β' συνθετικό τους: συμβουλή, ενέκρινε, επιλογές.

3 μονάδες

3^η δραστηριότητα

A5. Με αφορμή το άρθρο που διαβάσατε, αποφασίζετε να γράψετε ένα δικό σας άρθρο στο οποίο θα αναφέρεστε στα χαρακτηριστικά των νέων αλλά και στα προβλήματα που προκαλεί η κοινωνική πραγματικότητα στην νεολαία (200-250 λέξεις).

20 μονάδες

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Εισαγωγικό Σημείωμα

Ο Μανόλης Αναγνωστάκης ανήκει στην πρώτη μεταπολεμική γενιά. Στο ποίημα του 'Ήτανε νέοι' αποτυπώνει τους καιρούς και τα ήθη των νέων της δικής του εποχής.

'Ήτανε νέοι

Οί δρόμοι ήταν σκοτεινοί και λασπωμένοι
τὸ πιάτο στὸ τραπέζι λιγοστό,
τὸ φιλιὸ στὸ κατώφλι ἦταν κλεφτό
καὶ ἔρωτες μέσα στὶς καρδοῦλες κλειδωμένοι
'Ήτανε νέοι ἦτανε νέοι, ἦταν παιδιά
καὶ ἔτυχε νὰ ἔναι καὶ καλὴ σοδειὰ
Τὰ βράδια ξενυχτοῦσαν στὰ ὑπόγεια,
καὶ σβάρνα ὅλημερὶς στὶς γειτονιές
ἄχ! τὰ σοκάκια ἐκεῖνα κι οἱ γωνιές
σφιχτὰ ποὺ φυλάξαν τὰ τίμια λόγια
'Ήτανε νέοι ἦτανε νέοι, ἦταν παιδιά
καὶ ἔτυχε νὰ ἔναι καὶ καλὴ σοδειὰ
Δὲν ξέρανε πατέρα, μάνα σπίτι, μάνα σπίτι
ἔναν δὲν δίναν γιὰ τὸ σήμερα παρᾶ
δὲ ρίχνανε δραχμὲς στὸν κουμπαρᾶ
δὲν κράταγαν μεζούρα καὶ διαβήτη
'Ήτανε νέοι ἦτανε νέοι, ἦταν παιδιά
καὶ ἔτυχε νὰ ἔναι καὶ καλὴ σοδειὰ

Μανόλης Αναγνωστάκης

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

B1. Πώς περιγράφεται η ζωή των νέων του ποιήματος; (60-70 λέξεις)

15 μονάδες

2^η δραστηριότητα

B2. «Ήτανε νέοι ήτανε νέοι, ήταν παιδιά
Και έτυχε νά 'ναι καλή σοδειά»: Ποια σχήματα λόγου αναγνωρίζετε στους παραπάνω στίχους; Πώς λειτουργούν στο ποίημα;

6 μονάδες

B3. Να σχολιάσετε τον τίτλο.

5 μονάδες

B4. άχ!: Ποιά συναισθηματική κατάσταση του ποιητή μαρτυρά;

4 μονάδες

3^η δραστηριότητα

B5. Οι νέοι του ποιήματος δεν βιώνουν την νεότητα τους ως μία περίοδο ανεμελιάς και αισιοδοξίας. Τί πιστεύετε ότι ισχύει στην περίπτωση των σημερινών νέων; Να αναπτύξετε την απάντησή σας σ' ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

20 μονάδες

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμία άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό.
5. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

**ΛΥΚΟΥ ANNA ΜΑΡΙΑ
ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ ΠΕΙΡΑΙΑ**